

Zapisnik sestanka s predstavniki OSIC-ev, ARIS-a, NUK-a in zunanji strokovnjaki

Namen sestanka:	Pregled in reševanje problemov pri katalogizaciji, verifikaciji in vrednotenju bibliografskih enot, ki se upoštevajo pri vrednotenju raziskovalne uspešnosti
Kraj/čas:	IZUM, Maribor, 12. 6. 2025, od 10.00 do 16.00
Prisotni predstavniki OSIC-ev:	dr. Tomaž Krpič, mag. Mirjam Kotar, mag. Janez Jug (OSICD) dr. Doris Dekleva Smrekar, Petra Durini, Mojca Kosem Avsec (OSICT) dr. Kozma Ahačič (OSICH) dr. Tomaž Bartol, dr. Karmen Stopar (OSICB) dr. Irena Sajovic (OSICN) dr. Andrej Kastrin (OSICM)
Prisotni predstavniki ARIS-a:	dr. Tina Mavrič, dr. Mirjam Dular (1. točka – Zoom)
Prisotni predstavniki NUK-a:	Suzana Šulek
Prisotni predstavniki IZUM-a:	Lidija Curk, Darinka Šeško, Branko Kurnjek (2. točka – Zoom), mag. Apolonija Marolt Zupan
Zunanji strokovnjaki:	dr. Ivan Skubic (MVZI) (1. točka – Zoom) dr. Milan Ojsteršek (FERI) (1. točka – Zoom) dr. Maja Peteh (GIS) (1. točka – Zoom)

Vsebina in dogovori

Predstavniki IZUM-a so pred sestankom zbrali odprta vprašanja, ki so jih pripravili OSIC-i, ARIS in IZUM, ter jih, zbrana v enem dokumentu, pred sestankom poslali vsem udeležencem. Ta dokument je bil na sestanku temeljno delovno gradivo.

1. Predlog sprememb tipologije v luči odprte znanosti

V luči vzpostavitve slovenskega monitorja odprte znanosti, ki bo kvantitativno prikazal uspešnost Slovenije na področju odprtega dostopa do raziskovalnih publikacij, podatkov, namensko razvite raziskovalne programske opreme in drugih relevantnih digitalnih objektov ter po zgledu dobrih praks drugih držav na tem področju ponazoril nivo odprtosti slovenskega javno financiranega raziskovalnega sistema, je delovna skupina za monitor odprte znanosti pripravila predlog sprememb definicij pri nekaterih tipih (1.03 – Drugi znanstveni članki, 2.20 – Raziskovalni podatki), predlog uvedbe novih šifrantov (970h – Tip drugih znanstvenih člankov, 970i – Tip raziskovalnih podatkov, 971a – Odprta znanost) in povezovalnih polj (471 – Raziskovalni podatki) ter predlog dopolnitev dodatnih navodil katalogizatorjem. Predlagane spremembe so nujne za vzpostavitev delovanja monitorja odprte znanosti. Na sestanku so bili obravnavani vsi poslani predlogi, zbrani v posebnem dokumentu. Večina predlogov je bila sprejeta (z manjšimi dopolnitvami in popravki). Glede seznamov BIBLIO-D pa zaenkrat stanje ostane takšno, kot je (o morebitni širitvi seznama odloča ARIS).

V razpravi je bil izpostavljen problem novih nalog in obsega dodatnega dela v zvezi z odprto znanostjo v knjižnicah.

SKLEP:

- IZUM pripravi dokument s spremembami, sprejetimi na tem sestanku, in ga do 19. 6. 2025 pošlje udeležencem sestanka v potrditev (in dopolnitev).

2. Pravilnik/navodila o izdelavi bibliografskih zapisov

NUK je februarja 2024 pripravil osnutek dokumenta *Pravilnik/navodila o izdelavi bibliografskih zapisov v bazi COBIB.SI*, katerega namen je strokovni in laični javnosti podati jasna določila, na podlagi katerih se izdelava bibliografski zapis. Na sestanku so bili obravnavani tudi predlogi OSIC-ev in IZUM-a.

SKLEP:

- NUK pripravi novo verzijo dokumenta glede na dogovore, sprejete na sestanku.

3. Podvajanje bibliografskih zapisov z isto vsebino

V bibliografski bazi COBIB.SI se pojavljajo zapisi, ki so posledica kopiranja vsebine izvirnega znanstvenega članka v zaključno nalogo z namenom izpisa mentorstva (in mentorskih točk).

KOMENTAR:

- Če gre za isto vsebino, je takšna praksa sporna.

4. Leto izida in leto natisa pri katalogizaciji člankov

Že nekaj let imajo knjižničarji težave z vpisi člankov v revijah, ki izhajajo z nekajletno zamudo. To povzroča, da kljub izidu članka v zadnjem petletnem obdobju le-ta ni upoštevan pri točkovanju, ker ima revija na naslovnici starejšo letnico.

SKLEP:

- Uvede se podpolje 970k – Popravek letnice izida, ki bi se upošteval pri izpisu in vrednotenju. Skladno s tem se dopolnijo dodatna navodila katalogizatorjem.

5. Zapisi za zbornike prispevkov na konferencah (tipi 2.30, 2.31, 2.32)

Nekateri konferenčni zborniki so dosegljivi samo prek aplikacij, naloženih na prenosne telefone udeležencev oziroma avtorjev prispevkov. Zato jih ni možno katalogizirati. Doslej so se tako »objavljeni« prispevki vpisovali kot »dogodki« s tipom 3.15 – Prispevek na konferenci brez natisa. Ker je tovrstnih načinov objavljanja vedno več, je tudi vedno več pobud avtorjev, da bi jim omogočili evidentirati konferenčne prispevke tudi s tipi od 1.06 do 1.12, ustrezno vezanih na zapise za konferenčne zbornike.

KOMENTAR:

- Odgovor na to dilemo bo zajet v pravilniku/navodilih o izdelavi bibliografskih zapisov.

6. Problematika BIBLIO-A

Koordinacijski krog biotehnike zaradi racionalizacije sredstev ne naroča več baz (CAB in FSTA), ki so bile na seznamu BIBLIO-A. S tem tudi ni več dostopa do integralnih seznamov vseh indeksiranih revij (tako e-revij v polnem besedilu kot morebitnih revij, ki še zmeraj izhajajo le v tiskani reviji). To vpliva na točkovanje nekaterih del, ki se po novem označijo z NK (S), kar vpliva zlasti na točkovanje za namen habilitacij. Oba seznama sta trenutno nepopolna, saj vsebujeta le revije v polnem besedilu, ki izhajajo v e-obliki.

KOMENTAR:

- Rešitve zaenkrat ni. Če ni mogoče priti do popolnih izvornih seznamov, se pojavlja vprašanje o tem, ali bi bilo smiselno imeti na seznamu BIBLIO-A samo najpomembnejše baze, do katerih imamo dostop.

7. Merila za BIBLIO-B in BIBLIO-C

Ob primeru pritožbe na ARIS v zvezi z (ne)uvrstitvijo revije na seznam BIBLIO-B je Znanstveni svet za družboslovje podal predlog, naj OSIC-i, IZUM in ARIS obravnavajo in predlagajo dopolnitev dokumenta »Bibliografska merila znanstvene in strokovne

uspešnosti« v točkah, ki se tičejo mednarodnih uredniških odborov. Usklajen predlog dopolnitev naj bi potem obravnavali/sprejeli vsi ZSV ter ZSA.

Sedanji kriteriji za uvrstitev revije na seznam BIBLIO-B v točki 3. navajajo le »Ima mednarodni uredniški odbor.« Podobno tudi kriterij za mednarodno uredništvo založbe ni natančno definiran. Kriterij »mednarodni uredniški odbor« ne navaja natančno, kaj se pri tem upošteva.

SKLEP:

- Predlog dopolnitve 3. točke meril BIBLIO-B: Ima javno objavljen mednarodni uredniški odbor, ki ga sestavlja najmanj 1/3 članov, zaposlenih na znanstvenoraziskovalnih institucijah zunaj matične države izdajatelja revije.
- Predlog dopolnitve 4. točke meril BIBLIO-C: Založba mora imeti objavljeno uredniško politiko sprejemanja znanstvenih publikacij v objavo. Uredništvo založbe mora biti javno objavljeno in mednarodno. Mednarodno uredništvo sestavlja najmanj 1/3 članov, zaposlenih na znanstvenoraziskovalnih institucijah zunaj matične države založnika.

8. Tip 1.06 vs 1.08 (vabljenost predavanj)

Nekateri katalogizatorji še vedno dajejo tip 1.06 dokumentom, kjer očitno ne gre za vabljenost predavanj, pač pa za rutinska vabila na posvetovanja, kjer so kot vabljenost velikokrat označena vsa predavanja. To se dogaja še zlasti pri posvetovanjih na območju zahodnega Balkana. Katalogizatorje je treba znova pozvati, naj takim dokumentom dodeljujejo tip 1.08, skladno s pravili.

KOMENTAR:

- V definiciji tipov 1.06, 1.07, 1.10 in 1.11 sicer natančno piše, da se vabljenost predavanj po pomembnosti (in običajno tudi po dolžini trajanja) razlikuje od vseh drugih predavanj na isti konferenci.

9. Manjkajoče povezave do polnih besedil v bibliografskih zapisih

Nekateri zapisi v COBISS-u še zmeraj niso ustrezno opremljeni s povezavami do celotnih besedil, zato OSIC teh dokumentov ne more preveriti. To otežuje verifikacijo pri dokumentih, ki v celotnem besedilu tudi sicer niso dostopni na spletu.

SKLEP:

- Avtor mora zagotoviti, da OSIC dobi polno besedilo.

Zapisala: mag. Apolonija Marolt Zupan